

Predgovor

Jedna stara arapska poslovica kaže: „Od šume ne vidi stabla“. Kad smo se suočili sa svim ovim dokumentima nastalim uglavnom u Predsjedništvu BiH (u vremenu od 21.6.1991. do zaključno sa 25.12.1994. godine), našli smo se u gotovo istoj situaciji: nepregledno mnoštvo nesređenih i nepovezanih tekstova je trebalo međusobno povezati i učiniti razumnom cjelinom. Strpljivošću i predanošću, uspjeli smo u toj namjeri, tako da smo se na kraju osjećali drugačije od onih kojima je namijenjena poslovica iz uvoda: vidjeli smo šumu, osvijetlili smo je i doživjeli je. Postali smo svjesni nazočnosti, utjecaja i međusobne ovisnosti i povezanosti svih vrsta stabala koja tu šumu čine.

Neočekivana raznolikost sadržaja nam je ukazala na stavove koje smo već naveli u Uvodu. Ovdje pak želimo istaći jednu ključnu dvojbu s kojom smo se susretli: je li potrebno dobiveni tekst lektorirati?

U prilogu tezi potrebe lektoriranja navode se mnogi razlozi: tekst je jasniji, smisleniji, ispravljuju se mnoge tiskarske, tehničke i na neki drugi način unesene greške tijekom sastavljanja završne verzije spisa.

Protiv lektorske završne obrade ističe se ključni argument koji smo na kraju i prihvatali: intervencijom u tekst gubi se, prividno, njegova izvornost. Taj bi se podatak, mogao svjesno pokušati zloupotrijebiti kako bi se skrenula pažnja sa samog sadržaja ovih zapisnika i drugih dokumenata.

Stoga smo i odlučili da ove dokumente sada objavimo u ovakvom obliku, a da se naknadno, u drugim izdanjima, i u vre-

menu kad će se sa manje stvarno i umjetno stvorene nepotrebne strasti, raspravljati o događajima u BiH.

Neke smo dijelove tekstova posebno istakli kurzivom jer držimo da su u njima sadržane važne izjave koje smo već obradili u uvodnom dijelu.

Poseban nam je problem predstavljalo vrijeme jer je cijeli ovaj trud sređivanja dokumenata izveo vrlo, vrlo mali broj osoba. Nismo žalili ni vrijeme ni trud znajući da je objavljivanje ovih dokumenata možda od ključnog značaja za potpuno sagledavanja stanja, procesa i događaja ne samo u BiH već i na području cijele bivše SFRJ.

Zaključci koje smo u uvodnoj knjizi iznijeli ukazuju na stvarne uzroke problema koje Hrvati u BiH i danas imaju i koji ih ozbiljno ugrožavaju.

Ostaje nam samo nada da će politički predstavnici Hrvata u BiH naći dovoljno mudrosti, snage ali i volje da potisnu međusobne sukobe i nesporazume te da zajedno aktivno porade na zaštiti i ono malo prava koja su ostala Hrvatima u BiH.

Jer vremenski period izgubljenog zajedništva je sve duži a za sobom ostavlja sve veće i veće probleme.